

Handreiking SOK 3.0 Verhardingen

CONCEPTVERSIE

Inleiding

Deze handreiking voor de SOK-Verhardingen biedt ondersteuning voor de SOK-aannemers, opdrachtgevers en projectteams van de Gemeente Amsterdam bij de totstandkoming van de Nadere Overeenkomsten onder het contract AI 2026-0001 Samenwerkingsovereenkomsten 3.0 Verhardingen.

Deze handreiking bevat de volgende onderwerpen:

1. Doel van deze handreiking;
2. Segment en perceelindeling;
3. Processchema SOK: Intakeproces;
4. Processchema SOK: Voorbereidingsfase;
5. Processchema SOK: Uitvoering & oplevering;
6. Escalatiemodel
7. KPI's en verbetering;
8. Emissieloos werken, Circulariteit & Emissietool;
9. Uitgangspunten Eerlijke prijs;
10. Rolhouders SOK-team;
11. Handige links.

1 Doel van deze handreiking

Het doel van deze handreiking is het bieden van een praktische en eenduidige toelichting op de toepassing van de Samenwerkingsovereenkomst Verhardingen (SOK 3.0) en de wijze waarop Nadere Overeenkomsten (NOK's) tot stand komen, worden uitgevoerd en geëvalueerd.

De handreiking ondersteunt opdrachtgevers, projectteams en SOK-aannemers bij het doorlopen van het primaire proces binnen de samenwerkingsovereenkomst: van intake en gezamenlijke voorbereiding van een Nadere Overeenkomst tot en met de uitvoering, evaluatie en continue verbetering.

Met deze handreiking wordt beoogd:

- De gemeentelijke processen en rollen van opdrachtgevers, de projectteams, SOK-managers en SOK-aannemers binnen de SOK3.0 inzichtelijk te maken;
- De SOK-aannemers inzicht te geven op de SOK3.0 processen binnen de gemeente opdat zij hier hun organisatie op kunnen afstemmen en suggesties kunnen doen ter verbetering van de processen en het verminderen van de workload;
- Uniformiteit te creëren in de wijze waarop Nadere Overeenkomsten worden voorbereid, geprijsd, uitgevoerd en beheerd;
- Projectteams en aannemers praktische handvatten te bieden voor samenwerking volgens de leidende principes van de SOK, waaronder transparantie, samenwerking en het realiseren van een eerlijke prijs;
- Bij te dragen aan een efficiënte uitvoering van verhardingswerkzaamheden in de openbare ruimte, met aandacht voor duurzaamheid, emissieloos werken en circulair materiaalgebruik.

De samenwerkingsovereenkomsten veranderen op zichzelf niets aan de bestaande (voorbereidings-)processen voor een maaiveldproject. Kennis van deze processen, VISI, AFIS en de RAW-systematiek wordt vanzelfsprekend geacht en is een voorwaarde voor het succesvol gebruik van de Samenwerkingsovereenkomsten (zie tevens hoofdstuk 11 voor handige links).

De vereiste aanpassing in houding en gedrag vergt in veel gevallen nog wel de nodige aandacht van opdrachtgever en SOK-aannemer. Deze handreiking vormt in dit opzicht een praktische aanvulling. Waar de contractdocumenten de formele kaders en verplichtingen beschrijven, biedt deze handreiking een nadere toelichting op de processen, werkwijzen en hulpmiddelen die nodig zijn om de samenwerking in de praktijk effectief vorm te geven.

Voor zover deze Handreiking geen invulling geeft op verschillende vragen zijn er per windrichting zogeheten voorposten beschikbaar. Deze voorposten zijn tussen de projectteams van het IB en het SOK-managementteam gepositioneerd. De voorposten hebben een belangrijke rol in het signaleren van trends en het doorvoeren van verbeteringen in proces van de totstandkoming van Nadere Overeenkomsten en een efficiënte uitvoering.

NB: Gebruikers worden gevraagd via SOKverhardingen@amsterdam.nl feedback te geven op deze handreiking ter verbetering en implementatie in het managementkwaliteitssysteem van het Ingenieursbureau van de gemeente Amsterdam (ISO 9001).

2 Segment en perceelindeling

De SOK 3.0 is onderverdeeld in het segment elementenverhardingen en het segment asfaltwerken. Beide segmenten strekken zich uit over alle 25 [deelgebieden](#) van de gemeente Amsterdam.

Het westelijk havengebied, de Coenhaven/Minervahaven, het Amsterdamse bos en de Schinkelpolder zijn geen onderdeel van deze 25 deelgebieden aangezien deze buiten de gemeente Amsterdam zijn gelegen. Ze maken echter wel onderdeel uit van het beheergebied van de gemeente Amsterdam en zijn daarmee onderdeel van de geografische scope van de SOK3.0.

De perceelverdeling van de SOK3.0 is als volgt:

Perceel	Deelgebieden	SOK-aannemer
<u>Elementenverhardingen</u>		
1 – Noord	Oud Noord, Noord West , Noord Oost	<i>Nader te bepalen</i>
2 – Zuid	Oud-Zuid, de Pijp, Rivierenbuurt, Buitenveldert, Zuidas	<i>Nader te bepalen</i>
3 - Oost	Oud Oost, Indische buurt, Oostelijk Havengebied, Watergraafsmeer, IJburg, Zeeburgereiland, Bijlmer Centrum, Bijlmer West	<i>Nader te bepalen</i>
4 - Zuidoost	Bijlmer Oost, Gaasperdam, Driemond, Weesp	<i>Nader te bepalen</i>
5 - Nieuw-West A	Sloterdijk Nieuw-West, Geuzenveld, Slotermeer, Westelijk Havengebied	<i>Nader te bepalen</i>
6 - Nieuw-West B	Osdorp, De Aker, Sloten, Nieuw Sloten, Slotervaart	<i>Nader te bepalen</i>
7 - West	Bos en Lommer, Oud West, De Baarsjes, Westerpark, Coenhaven/Minervahaven	<i>Nader te bepalen</i>
8 – Centrum	Centrum West, Centrum Oost	<i>Nader te bepalen</i>
<u>Asfaltwerken</u>		
9 - Oost	Oud Oost, Indische buurt, Oostelijk Havengebied, Watergraafsmeer, IJburg, Zeeburgereiland, Amstel Businesspark, Sportparken en volkstuinen Diemen, Bijlmer-Centrum, Bijlmer-Oost, Bijlmer-West, Gaasperdam Driemond, Weesp	<i>Nader te bepalen</i>
10 - West	Bos en Lommer, Oud West, Centrum West, De Baarsjes, Westerpark, Sloterdijk Nieuw-West, Geuzenveld, Slotermeer, Osdorp, De Aker, Sloten, Nieuw-Sloten, Slotervaart, Coenhaven/Minervahaven	<i>Nader te bepalen</i>
11 - Noord	Noord West, Oud Noord, Noord Oost, Westelijk havengebied	<i>Nader te bepalen</i>
12 - Centrum/Zuid	Centrum-Oost, Oud Zuid, De Pijp, Rivierenbuurt, Buitenveldert, Zuidas, Sportpark 't Loopveld, Amsterdamse Bos, Schinkelpolder	<i>Nader te bepalen</i>

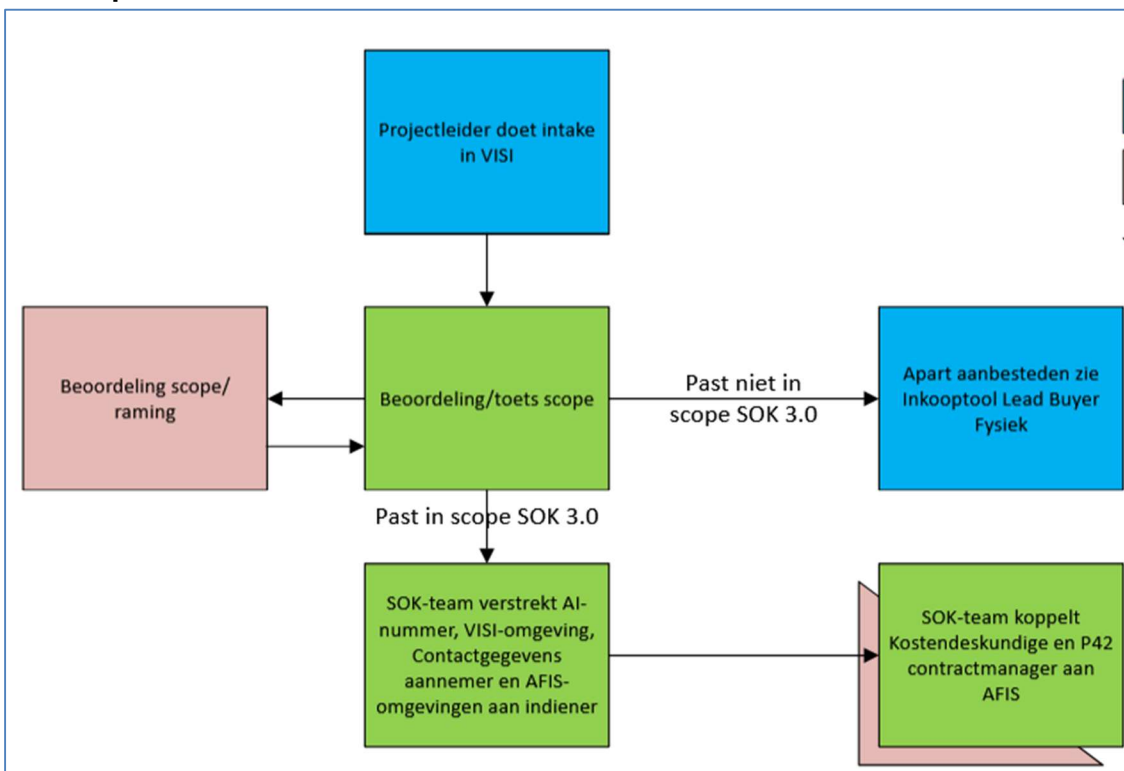
3 Processchema SOK

Bijlage 1 bevat het processchema van de SOK. Dit schema is opgedeeld in drie fasen:

- 1) Het intakeproces;
- 2) Het voorbereidingsproces;
- 3) Het uitvoering & opleveringsproces.

In de volgende paragrafen volgt een nadere toelichting per fase.

Intakeproces

Figuur 1, zie ook bijlage I

Voor alle werken passend binnen de scope van de SOK3.0 (zoals beschreven in artikel 6 van de Samenwerkingsovereenkomst, dient de opdrachtgever in een zo'n vroeg mogelijk stadium een intakeformulier in VISI [<LINK INVOEGEN>](#) in te vullen. De SOK-manager toetst de intake doorgaans binnen 3 en uiterlijk binnen 5 werkdagen waarbij wordt vastgesteld of deze wel of niet past binnen de scope.

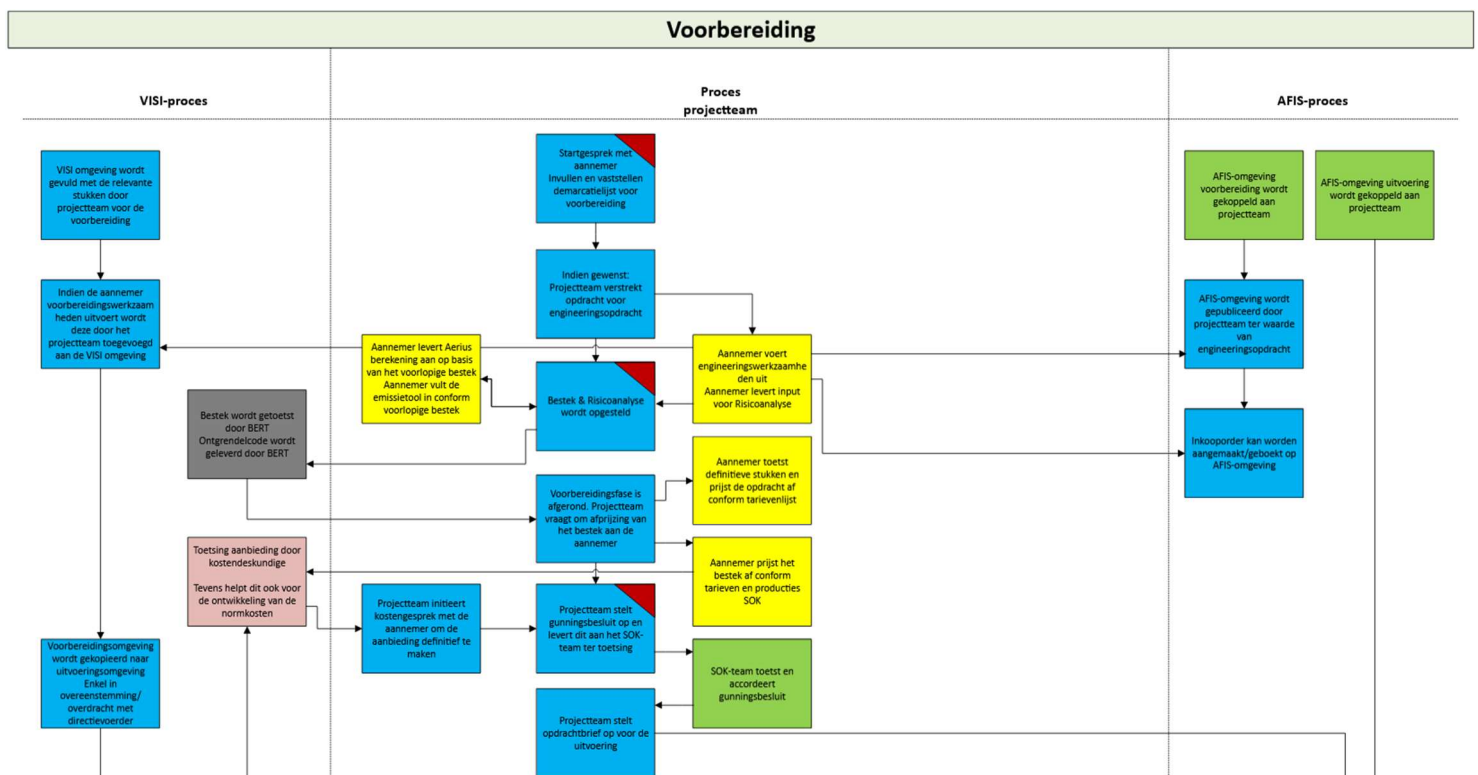
Scope van de SOK3.0

Een opdrachtgever maakt gebruik van de SOK3.0 indien de werkzaamheden betrekking hebben op ontwerp, voorbereiding, realisatie en onderhoud van openbare ruimte, waarbij het opbreken, opnemen, aanbrengen en hoogwaardig lokaal hergebruiken van alle toegepaste elementenverhardingen zoals banden, betonnen en gebakken straatstenen, betontegels, betonplaten en natuursteen het hoofdonderdeel van de opgave behelst. In de Nadere Overeenkomst kunnen aanvullend andere objecten en functies worden opgedragen die functioneel, constructief, fysiek of uitvoeringstechnisch, of met het oog op het realiseren van efficiëntie of het beperken van overlast nauw samenhangen met de werkzaamheden aan de elementen- en asfaltverharding. Voor een niet limitatieve lijst, zie artikel 6 van de Samenwerkingsovereenkomst. Ook integrale werken waarbij werkzaamheden van nutspartijen in het bestek / opdracht van de gemeente worden opgenomen (PBW-werken) zijn onderdeel van de scope.

Indien de SOK-manager vaststelt dat het werk past binnen de scope van de SOK3.0 wordt de betreffende SOK-aannemer vastgesteld en een AI-nummer aangemaakt. In beginsel zal een werk worden toebedeeld aan de SOK-aannemer die is gekoppeld aan het perceel waar het werk is gelegen. Er zijn echter uitzonderingen mogelijk (zie art 5 van de Samenwerkingsovereenkomst) waardoor het werk aan een andere SOK-aannemer wordt toebedeeld. De toedeling is nadrukkelijk voorbehouden aan de SOK-manager.

Indien het werk niet voldoet aan de scope is het aan de opdrachtgever deze scope aan te passen, de opgave zelf aan te besteden of van andere (raam)overeenkomsten gebruik te maken. De categoriemanager verhandelingen of de board fysiek kan hier desgewenst in adviseren.

Vorbereidingsproces

Figuur 2: voorbereidingsproces, zie ook bijlage I

De meerwaarde van de SOK3.0 zit grotendeels in de voorbereidingsfasen en is daarmee de belangrijkste fase voor samenwerking tussen opdrachtgever en SOK-aannemer. In tegenstelling tot traditioneel en eenzijdig voorbereide projecten bereiden de opdrachtgever en de SOK-aannemer in de SOK3.0 de Nadere Overeenkomsten gezamenlijk in bouwteamverband voor. De opdrachtgever is te allen tijde verantwoordelijk voor de inhoud van het bestek, tekeningen en bijbehorende documenten (par 5 lid 2 UAV 2012) en is in de basis initiator en "penhouder" bij het opstellen van bestek, BLVC-plan en overige stukken van de Nadere Overeenkomst. De SOK-aannemer krijgt daarbij altijd de gelegenheid om elke conceptversie en de bijbehorende tekeningen evenals de opzet van het BLVC-plan tijdig te doorgronden, te becommentariëren en te voorzien van (verbeter)suggesties. De SOK-aannemer adviseert met het doel om omgevingshinder en het risico op faalkosten in de uitvoeringsfase te beperken en informeert de opdrachtgever direct en op transparante wijze over de financiële gevolgen van de keuzes en aanpassingen in BLVC-plan en

bestek. Dit resulteert in een Nadere Overeenkomst die door beide partijen volledig wordt doorgrond waarbij een efficiënte uitvoeringsmethode wordt gehanteerd en duidelijk is vermeld hoe de risico's zijn verdeeld en beheerst.

Een opdrachtgever vraagt een SOK-aannemer tijdens het kick-off gesprek een integraal BLVC-plan op te stellen voor het uit te voeren werk. De Opdrachtgever wil met dit plan de WIOR-procedure doorlopen en het stuk in de WWU-behandelen. De WWU brengt een aantal eisen die leiden tot aanpassingen van de opdrachtgever. In de definitieve BLVC-plan wordt de SOK-aannemer geconfronteerd met maatregelen die zeer kostenverhogend en wat hem betreft onlogisch zijn.

De opdrachtgever legt de voorgenomen fasering (concept BLVC-plan) ter tafel en geeft toelichting op de keuzes die tot dan toe zijn genomen. Opdrachtgever en SOK-aannemer organiseren een sessie om de (uitvoerings)risico's en optimalisaties te inventariseren. Opdrachtgever verwerkt deze in het BLVC-plan en doorloopt de WIOR procedure. Bij de behandeling in de WWU-commissie verzoekt de Opdrachtgever de SOK-aannemer als gelijkwaardige partner deel te laten nemen aan de behandeling van het concept-BLVC-plan. De SOK-aannemer informeert de WWU-commissie terstond over de impact van de eisen en wensen die door de WWU worden ingebracht. De aanpassingen die worden gedaan zijn volgbaar en logisch voor alle betrokkenen. De kosten voor de BLVC-maatregelen zijn voor de Opdrachtgever herleidbaar en onderbouwt.

Indien de SOK-aannemer in de voorbereidingsfase een substantiële hoeveelheid uren moet inzetten is het raadzaam hiervoor een aparte engineeringsoopdracht te verstrekken. In feite is dit een verkorte vorm van een bouwteamovereenkomst. [<Format toevoegen>](#)

Kick-off bijeenkomst, risico inventarisatie en demarcatielijst

Zodra het AI-nummer is toegekend en de VISI- / AFIS omgevingen zijn aangemaakt initieert de opdrachtgever een kickoff bijeenkomst. Tijdens de kick-off bijeenkomst wordt in de demarcatielijst [<hyperlink>](#) de taakverdeling tussen opdrachtgever en SOK-aannemer gedetailleerd beschreven. Vervolgens dient het projectteam een engineeringsoopdracht aan de SOK-aannemer te verstrekken zodat zij de voorbereidende werkzaamheden kunnen uitvoeren. Voor deze engineeringsoopdracht is geen verkort gunningsbesluit benodigd. Een onderbouwing van de aanbidding is wel benodigd en deze dient te worden toegevoegd aan de VISI omgeving.

Een tijdige kick-off tussen opdrachtgever en SOK-aannemer is essentieel. Voor een Nadere Overeenkomst van gemiddelde omvang is een doorlooptijd van de voorbereidingsfase van 16 weken het uiterste minimum. In de meeste gevallen maken noodzakelijke bodem en asfaltonderzoeken, Aerius-berekening, vergunningen en Amsterdamse procedures (bijv. Wenstracé K+L / Toetsteam mobiliteit / WWU) dat de werkelijke doorlooptijd kan oplopen tot 12 maanden of nog meer bij complexe werken.

NB: De SOK-aannemer is niet verplicht een Nadere Overeenkomst te sluiten indien er onvoldoende voorbereidingstijd beschikbaar is om het werk gedegen voor te bereiden [<Artikel toevoegen>](#).

Risico-inventarisatie

Ongeacht de omvang en complexiteit van het werk dient er tijdens of kort na de kick-off bijeenkomst altijd een gezamenlijke risico-inventarisatie te worden verricht. In de risicoanalyse <hyperlink> wordt expliciet aangegeven wie (Opdrachtgever / SOK-aannemer) het betreffende risico draagt en of de beheersmaatregelen onderdeel zijn van nadere overeenkomst (preventieve beheersmaatregel) of later als bestekswijziging conform UAV art 36 worden verwerkt (correctieve beheersmaatregel). Gezien de leidende principes is het streven om risico's zoveel mogelijk preventieve te beheersen en restrisico's duidelijk te alloceren om zo discussies in de uitvoering te vermijden.

VISI en AFIS omgeving

Na de intake en het aanmaken van een AI-nummer worden voor de voorbereidingsfase en uitvoeringsfase aparte omgevingen aangemaakt in AFIS. Voor VISI wordt per nadere overeenkomst één werkruimte aangemaakt. Het projectteam dient deze contractwerkruimtes zelf te delen met de SOK-aannemer.

RAW-bestek of Format Nadere Overeenkomst

Voor Nader Overeenkomsten met een opdrachtsom hoger dan € 150.000,- dient een RAW-bestek conform het Amsterdamse RAW-moederbestek opgesteld te worden. Voor opdrachten < € 150.000,- kan gebruik worden gemaakt van het Format Nadere Overeenkomst <hyperlink>. Daarmee worden de rechtsverhoudingen tussen opdrachtgever en SOK-aannemer in de uitvoeringsfase zodoende bepaald door de Uniforme administratieve voorwaarden 2012 (UAV 2012) en zijn diverse Amsterdamse bepalingen en regelingen meegenomen.

Het format Nadere Overeenkomst voorziet in de mogelijkheid om de nadere overeenkomsten op basis van vaste prijs of op basis van werkelijke inzet te sluiten. Opdrachtgever en SOK-aannemer dienen dit vooraf expliciet af te wegen en gezamenlijk vast te stellen. De SOK3.0 geeft de ruimte om in uitzonderlijke gevallen ook van andere contractvormen gebruik te maken, bijvoorbeeld de UAV-GC, de algemene inkoopvoorwaarden gemeente Amsterdam, Kost + , NEC4 of nog nader te ontwikkelen vormen, mits dit leidt tot een betere kwaliteit van de nadere overeenkomst. Dit kan echter enkel na instemming van de SOK-manager. Het principe van een gezamenlijke voorbereiding blijft daarbij te allen tijde overeind. Een Nadere Overeenkomst op basis van offertes en voorwaarden van de SOK-aannemers is niet toegestaan.

NB: SOK-aannemers en opdrachtgevers worden gevraagd via SOKverhardingen@amsterdam.nl feedback te geven op het moederbestek en het format zodat er continu verbeteringen doorgevoerd kunnen worden.

Toets RAW-bestek door Bestekregistratieteam

Bij een Nadere Overeenkomst waarvoor een RAW-bestek is opgesteld dient het bestek te worden getoetst door het bestekregistratieteam. Deze stap is ingebouwd in VISI. De toets en ontgrendelcode voor het bestek zal dus via VISI worden verstrekt. Het bestekregistratieteam zal het RAW-bestek toetsen op juiste toepassing van de Amsterdamse regels en de RAW-systematiek. Deze toets ontnemt het projectteam overigens niet van deze verplichting om vooraf zelf een collegiale toets op de compleetheid en kwaliteit van het RAW-bestek te laten verrichten. Indien de ontgrendelcode is verstrekt kan de SOK-aannemer zijn definitieve kostenopgave opstellen. Definitieve RAW-bestekken ter toetsing (en/of vragen) dienen te worden verzonden naar bestekregistratie.IB@amsterdam.nl. Het bestekregistratieteam reageert in de regel binnen 5

werkdagen. Hou daarbij rekening met extra tijd voor verwerken van opmerkingen en een eventuele 2^e toetsronde.

Aeriusberekening & invulling emissietool

Voor het sluiten van de nadere overeenkomst dient de [Aeriusberekening](#) te worden gemaakt door de aannemer. Zonder deze berekening wordt het RAW-bestek niet ontgrendeld. Voor deze berekening kan de inzet van materieel zoals deze volgt uit de recapitulatie van de bestekbegroting als basis worden genomen. Deze recapitulatie dient tevens als input voor de in te vullen [emissietool](#). Bij oplevering van het werk dienen zowel de Aeriusberekening alsook de emissietool te worden gecontroleerd. Deze dienen dan aangepast te worden op basis van de werkelijke inzet van het materieel en de mate van hergebruik.

Kostenopgave

Zodra de RAW-bestek of Nadere Overeenkomst definitief is, kan ook de kostenopgave van de Aannemer worden afgerond. Dit betekent overigens niet dat de SOK-aannemer pas begint met de begroting zodra het RAW-bestek gereed is. De SOK-aannemer is verplicht om de Opdrachtgever gedurende de voorbereidingsfase inzicht te geven in de verwachte kosten en de financiële gevolgen van wijzigingen of ontwerpkeuzes direct kenbaar en zoveel mogelijk herleidbaar te maken. Zie tevens uitgangspunten eerlijke prijs.

Toets sluiten Nadere Overeenkomst

Bij nadere overeenkomsten > € 150.000,- dient de definitieve Nadere Overeenkomst en de bijbehorende kostenopgave van de SOK-aannemer via VISI [<link>](#) te worden voorgelegd bij de SOK-manager. Alleen na het akkoord van de SOK-manager kan de opdrachtgever de opdracht voor de Nadere Overeenkomst verstrekken en is de voorbereidingsfase afgerond.

Uitvoering & Oplevering

Overdracht voorbereiding naar uitvoering

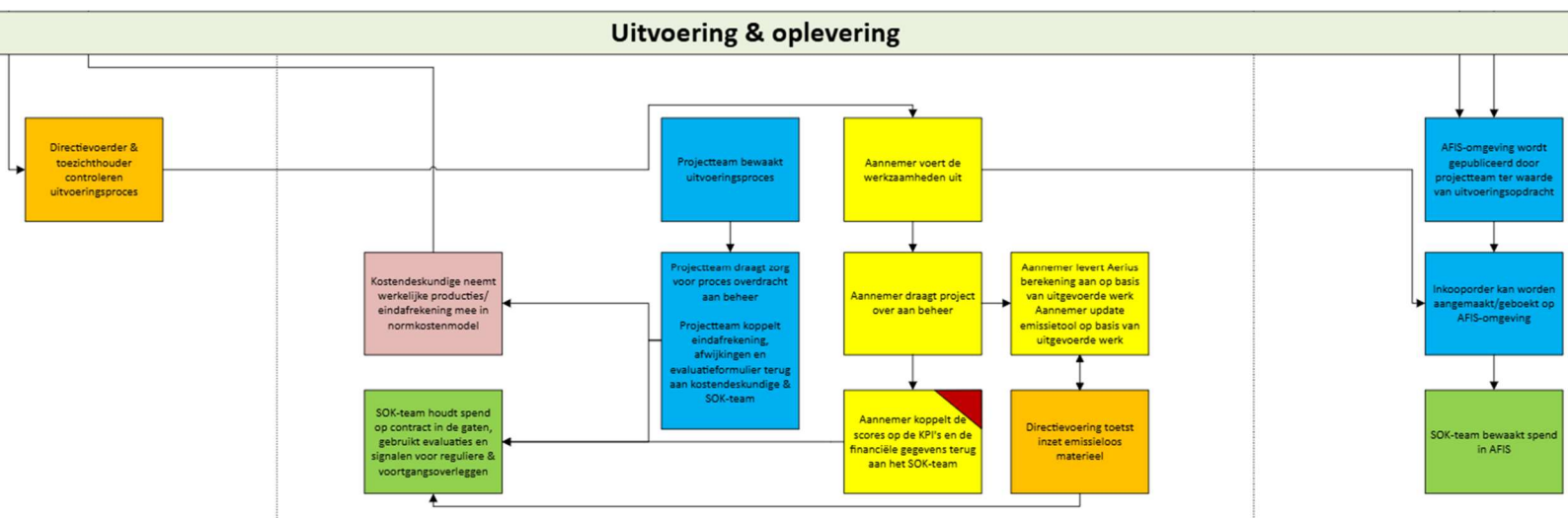
Na het sluiten van de Nadere Overeenkomst wordt de VISI omgeving overhandigd aan de directievoerder. De directievoerder toetst het dossier daarbij op compleetheit onder andere met behulp van het overdrachtsformulier <hyperlink>. Deze kan ook in de voorbereidingsfase al worden gebruikt als checklist. De directievoerder neemt de verantwoordelijkheid van het VISI dossier over op het moment dat hij geconstateerd heeft dat het dossier volledig is. Deze handreiking adviseert zodoende de directievoerder in een zo'n vroeg mogelijk stadium te betrekken.

Uitvoering

De SOK-aannemer is verantwoordelijk voor de uitvoering volgens RAW-bestek of zoals beschreven in de Nadere Overeenkomst. Tijdens de uitvoering dient de SOK-aannemer zo nodig de input in de Aeriusberekening en de Emissietool bij te werken. De directievoerder kan de input in de Aeriusberekening en de Emissietool toetsen.

Oplevering

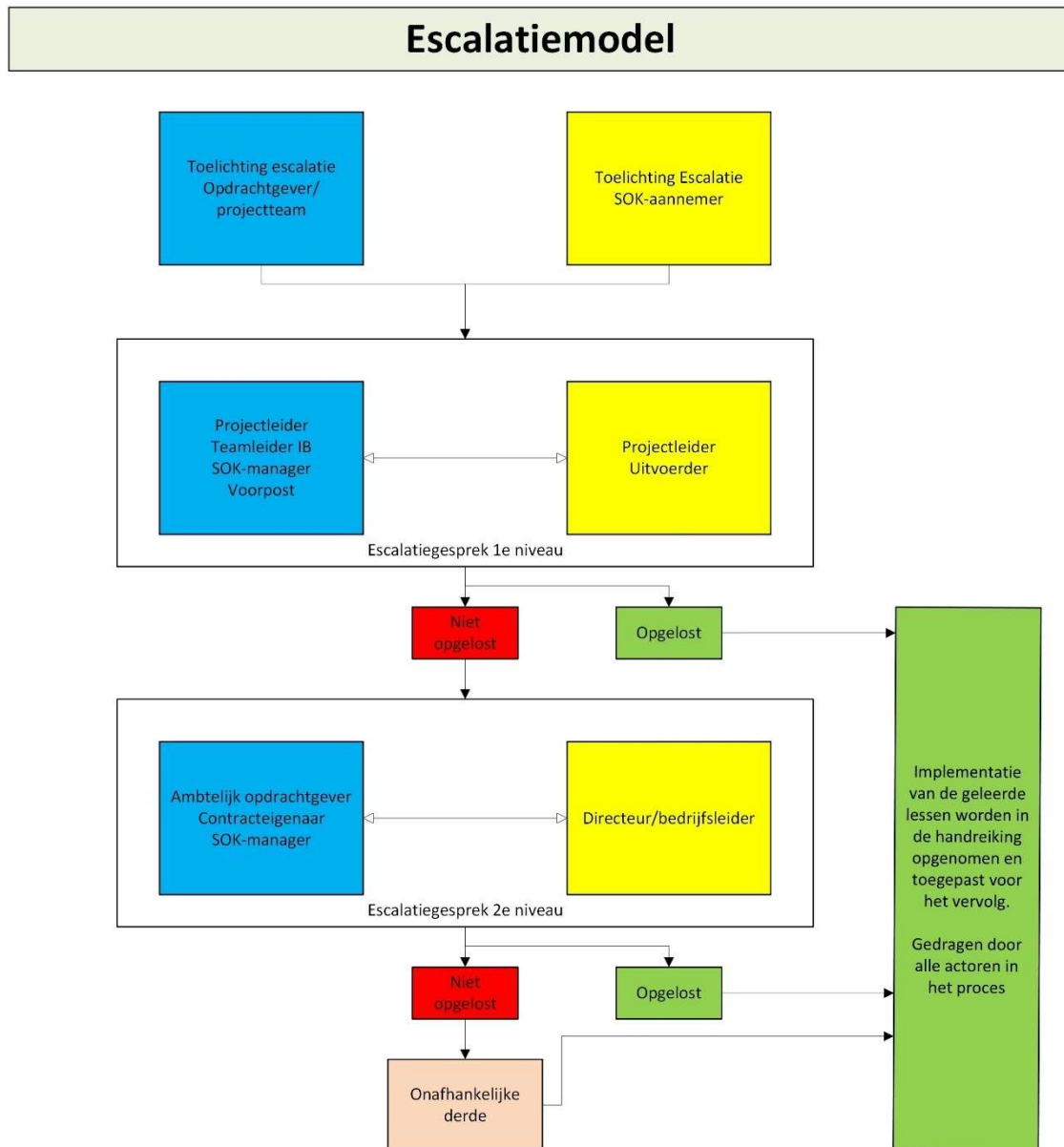
Het proces van oplevering is geregeld in de Nadere Overeenkomst. Hierbij is van belang dat de juiste gegevens worden overgedragen aan beheer. Dit dient vooraf te zijn afgestemd middels het BAP proces. Binnen de SOK3.0 dient de opdrachtgever tevens de eindafrekening, afwijkingen en evaluatieformulier in VISI aan te leveren bij het SOK-team.

Figuur 3, uitvoering/opleveringsproces, zie ook bijlage I

6 Escalatiemodel

Er kan naar de SOK-manager worden geëscaleerd, indien er, ondanks de samenwerking, geschilpunten tussen opdrachtgever en SOK-aannemer onopgelost blijven. Hij/zij zal dan als onafhankelijke derde trachten de samenwerking weer een goede richting mee te geven, mede op basis van deze handreiking. Een escalatie kan alleen door opdrachtgever en SOK-aannemer gezamenlijk worden ingezet. Zie onderstaand escalatiemodel. Escalatie wordt altijd gezamenlijk geïnitieerd en ingebracht via SOKverhardingen@amsterdam.nl

7 KPI's

➔ Nadere invulling in de gunningsfase

8 Emissieloos werken

Emissieloos werken en de duurzaamheidsdoelstellingen zijn belangrijke pijlers voor de inrichting van deze en voorgaande samenwerkingsovereenkomsten. De minimumeisen met betrekking tot emissieloos werken houdt in dat:

- Per aanvang van het contract dient materieel tot 56 kW emissievrij te zijn;
- Per 1 januari 2028 inzet van materieel tot 130 kW emissievrij is;
- Per 1 januari 2030 alle inzet van materieel 100% emissievrij is.

De SOK3.0 hanteert boven deze minimumeisen het principe emissieloos tenzij. Opdrachtgever en SOK-aannemer hebben beiden de verplichting hier zo goed mogelijk invulling aan te geven. De tenzij voorwaarde geldt alleen indien geen laadvoorzieningen ter plaatse voorhanden zijn en het faciliteren hiervan tot excessieve meerkosten leidt.

→ Nadere uitwerking op de eenduidige uitzonderingsgronden (bijv. netcapaciteit, veiligheid, technische onhaalbaarheid) volgt in de gunningsfase en contractperiode.

Op locaties waar geen laadvoorzieningen beschikbaar zijn stellen Opdrachtgever en SOK-aannemer elkaar hiervan zo spoedig mogelijk van op de hoogte en bespreken mogelijke oplossingen. De kosten voor tijdelijke laadvoorzieningen, batterijcontainers, accupacks e.d. wordt vergoed voor zover dit nadrukkelijk onderwerp is bij de gezamenlijke voorbereiding van de betreffende nadere overeenkomst.

Kosten worden als excessief beschouwd indien deze hoger liggen dan de waarde die wordt gehanteerd in de CO₂-beprijzing, oftewel € 418 per ton CO₂ besparing. Bij toepassing van de tenzij voorwaarde is de volgende werkvolgorde van belang:

- a) Onderbouwing: De aannemer en het projectteam motiveren waarom emissieloos niet mogelijk is (technisch, logistiek of beschikbaar materieel).
- b) Vastlegging: De afwijking wordt vastgelegd in een standaardformulier <Link toevoegen naar formulier>. Dit formulier wordt ondertekend door projectleider, aannemer en directievoerder.
- c) Dossiervorming: Het formulier wordt toegevoegd aan de VISI-omgeving

NB: In praktijk zien we dat het beschikbare budget van de opdrachtgever nog wel eens leidend is bij het besluit om wel of geen emissieloos materieel toe te passen. In deze gevallen is een SOK-aannemer niet verplicht een Nadere Overeenkomst te sluiten en het werk uit te voeren.

Emissietool

Zoals aangegeven in de beschrijving van de voorbereidingsfase dient naast de verplichte Aeriusberekening de emissietool <hyperlink> te worden ingevuld.

NB: Voor de werken die volledig emissieloos worden uitgevoerd hoeft de emissietool alleen ingevuld te worden op verbruikte materialen.

Circulariteit

Circulariteit is, naast emissieloos werken, een tweede belangrijke duurzaamheidsdoelstelling binnen de SOK. De gemeente streeft naar:

- 50% minder gebruik van primaire grondstoffen in 2030;
- een volledig circulaire werkwijze in 2050.

Om deze doelen te behalen hanteren we de volgende criteria:

- Vrijkomende materialen zoveel mogelijk hoogwaardig worden hergebruikt;
- Toepassing van nieuwe materialen wordt gemotiveerd indien hergebruik niet mogelijk is.

Hoe ziet dit er dan uit in de praktijk?

- Hergebruik van bestratingsmaterialen (zoals klinkers en tegels) is standaard;
- Materiaalstromen worden inzichtelijk gemaakt (o.a. via de emissietool);
- Aannemers worden gestimuleerd om met verbetervoorstellen te komen voor circulaire toepassingen (dit kan ook een plek krijgen in de KPI over verbetervoorstellen).

9 Uitgangspunten eerlijke prijs

Deze paragraaf geeft een nadere toelichting op verschillende onderdelen van de begroting ter ondersteuning om te komen tot een eerlijke prijs.

→ Een niet limitatieve lijst van uitgangspunten waarmee verder richting wordt geven aan de eerlijke prijs volgt in komende versies.

Directe kosten

Binnen de RAW-systematiek worden de directe kosten bepaald door de eenheidsprijzen van de resultaatsverplichting in deel 2.2. Eenheidsprijzen bestaan uit tarieven voor personeel, inzet van materieel vermenigvuldigd met een hoeveelheid of productienorm en eventueel de inkoop van materiaal. Productienormen zijn daarbij altijd project-specifiek en afhankelijk van de omgevingsvariabelen en niet voor alle Nadere Overeenkomsten vooraf vast te stellen.

Dit ligt anders als het gaat om de tarieven. Deze zijn gekoppeld aan personeelsfuncties of materieel en zijn voor alle SOK-aannemers gelijk, zie tarievenlijst SOK3.o.

Productienormen

Opdrachtgever en SOK-aannemer calculeren in de voorbereidingsfase de kosten op basis van de vaste tarieven en een inschatting van de productienormen. Indien het vooraf redelijk inschatten van productienorm niet mogelijk is, of de bandbreedte dusdanig groot is dat hiermee een risico ontstaat op een aanzienlijk verschil tussen de opdrachtsom en de werkelijke kosten kunnen Opdrachtgever en SOK-aannemer in de voorbereidingsfase de afspraak maken om deze in het werk te meten. De verrekenprijs kan dan worden aangepast waarbij er voor de betreffende post sprake is van een verrekening op basis van nacalculatie. Dit kan alleen bij de posten die hiervoor in de voorbereidingsfase gezamenlijk zijn aangewezen. Voor de SOK3.o wordt op hoofdlijnen de volgende werkwijze voor nacalculatie gevolgd:

1. Opdrachtgever en SOK-aannemer stellen in de voorbereidingsfase vast welke posten in aanmerking komen voor verrekening op nacalculatie. Deze worden vermeld in de Nadere Overeenkomst.
2. Voor de prijsopgave hanteren OG en SOK-aannemer de vaste tarieven en een gemiddelde productienorm.
3. Directievoerder (of toezichthouder) en uitvoerder meten de daadwerkelijke productienorm in het werk en leggen deze gezamenlijk vast in de weekrapporten, e.e.a. volgens artikel 27 van de UAV 2012.
4. Op basis van de werkelijk gemeten productienorm worden de vooraf aangewezen verrekenprijzen naar boven of beneden bijgesteld. De bijgestelde verrekenprijs wordt beschouwd als een bestekswijziging conform par. 36 van de UAV 2012.

Opdrachtgever en SOK-aannemer kunnen andere methoden van nacalculatie hanteren zover dit in samenspraak is met de verantwoordelijke namens de opdrachtgever, de directievoerder, de SOK-aannemer en de SOK-manager. Bij het verzoek tot sluiten van de Nadere Overeenkomst aan de SOK-manager (zie pagina 9 van deze Handreiking) dient de eventueel afwijkende werkwijze van nacalculatie expliciet vermeld en toegelicht te worden.

Kosten voorbereidingsfase

Kosten die worden gemaakt in de voorbereidingsfase (voordat de Nadere Overeenkomst is gesloten) worden apart in rekening gebracht op basis de tarieven die zijn opgenomen in de

tarievenlijst. Opdrachtgever en SOK-aannemer maken afspraken over de verrekening van deze kosten (regie of vaste prijs).

Staartkosten

De staartkosten zijn volgens de RAW-systematiek onderverdeeld in eenmalige kosten (EK), uitvoeringskosten (UK), algemene kosten (AK) en winst & risico (W&RK). Naast deze onderdelen worden geen andere kostensoorten in de staart toegevoegd.

Eenmalige Kosten & Uitvoeringskosten

De eenmalige kosten en uitvoeringskosten zijn kosten die niet direct zijn toe te wijzen aan de afzonderlijke resultaatsverplichtingen. Eenmalige kosten zijn onder andere de inrichting van het werkterrein, aanleg en opruimen van de bouwplaats voorzieningen en de aan- en afvoer van groot (asfalt)materieel. Uitvoeringskosten zijn in tegenstelling tot eenmalige kosten omvang- en tijdgebonden zoals inzet van de uitvoerder en het in stand houden van bouwplaats voorzieningen.

➔ Nadere uitwerking in de gunningsfase en gedurende looptijd overeenkomst.

Algemene Kosten en Winst & Risico

Algemene Kosten zijn alle kosten die op grond van het ontbreken van een direct verband met een Nadere Overeenkomst dan wel uit overwegingen van praktische doelmatigheid, niet aan de Nadere Overeenkomsten kunnen worden toegerekend. Hiertoe behoren tevens (SOK-)kosten zoals het management en administratie van de Samenwerkingsovereenkomst en alle overige verplichtingen die volgen uit deze Samenwerkingsovereenkomst en de inrichting en instandhouding en het opruimen van een nader te bepalen hub-terrein. Hiertoe behoren niet de kosten voor de huur of verwerving van een terrein ten behoeve van de hub-locatie. Het percentage Algemene Kosten is voor alle Nadere Overeenkomsten vastgesteld op 11%. Het percentage Winst en Risico is vastgesteld op 3%.

NB: De SOK3.0 biedt de ruimte om incidenteel nadere overeenkomsten te sluiten waarbij de risicoverdeling in bepaalde mate wordt verschoven, bijvoorbeeld bij een rechtsverhouding conform de UAV-GC. Voor deze nadere overeenkomsten kan, in lijn met de verschuiving van dit risicoprofiel, een hoger risicopercentage overeen worden gekomen.

10 Rolhouders SOK proces Gemeente Amsterdam

De projectleider van het IB is verantwoordelijk voor het samenstellen van het projectteam en het (vroegtijdig) aanstellen van een directievoerder. De directievoerder dient actief te worden betrokken in de voorbereidingsfase. Daarnaast zijn een aantal rolhouders binnen het SOK-team die als adviseurs geraadpleegd kunnen worden in voorbereiding of uitvoering van een Nadere Overeenkomst. Alle mailverkeer met de rolhouders van het SOK-team verloopt via het mailadres: SOKverhardingen@amsterdam.nl mailverkeer via een contractbeheerder en of via een contractmanager privé zal niet in behandeling worden genomen. De rolhouders worden hier toegelicht:

Contractbeheer & Bestek Registratie Team (RAW-bestekken)

De Contractbeheerder is verantwoordelijk voor de behandeling van de intake en het toekennen van AI-nummers. Het Contractbeheer van de SOK dient niet te worden verward met het Bestek Registratie Team voor RAW-bestekken (BERT). Het BERT heeft ook een belangrijke rol in het proces, namelijk het toetsen en vrijgeven van de RAW-bestekken die door de projectteams tezamen met de aannemers worden opgesteld.

SOK-manager

De SOK-managers voeren halfjaarlijks de voortgangsgesprekken met de SOK-aannemers en is aanspreekpunt voor alle zaken op SOK-niveau en aanspreekpunt bij escalatie op Nadere Overeenkomsten. De SOK-manager heeft nadrukkelijk niet de rol van contractmanager bij de Nadere Overeenkomsten. De SOK-manager kan wel systeem- en proces-audits bij de SOK-aannemers verrichten o.a. ter verificatie van de EMVI beloften.

Vakgroep Duurzaamheid, Circulariteit & Schone Lucht

De Vakgroep Duurzaamheid, Circulariteit & Schone Lucht is intensief betrokken geweest bij de samenstelling en aanbesteding van de SOK 3.0. De Vakgroep Duurzaamheid, Circulariteit & Schone Lucht ondersteunt bij de keuzes en afwegingen met betrekking tot emissieloos werken, duurzame asfaltmengsels, circulariteit bestratingsmaterialen en CO₂ prestatieladder.

Kostendeskundigen SOK3.0.

Namens de kostendeskundigen is er een centrale coördinator die sturing geeft aan de ontwikkelingen op het gebied van eerlijke prijs. De projectteams blijven zelf verantwoordelijk voor het betrekken van een individuele kostendeskundige voor het opstellen en transparant maken van een SSK- of directieraming.

Ankerpunten directievoerders

Naast de directievoerders die onderdeel zijn van de individuele projectteams en de directievoering op het werk verzorgen zijn er per perceel zogeheten ankerpunten. Voor elk perceel is het betreffende ankerpunt het aanspreekpunt t.a.v. issues of vraagstukken die spelen met betrekking tot het presteren of het handelen van de uitvoering van de SOK-aannemer. De ankerpunten hebben periodiek overleg met de SOK-manager en geven input voor de halfjaarlijkse voortgangsgesprekken met de SOK-aannemers.

Teamleiders IB

Bij het werken met de samenwerkingsovereenkomsten hebben de teamleiders van het IB eveneens een belangrijke rol. Zij geven sturing aan de projectleiders die verantwoordelijk zijn voor het werken

volgens kwaliteitssysteem en toepassing van relevante Amsterdamse bepalingen en regelingen. De teamleiders vormen samen met de SOK-managers het eerste escalatieniveau in het geval de samenwerking niet goed verloopt.

Versiebeheer

Deze handreiking wordt periodiek bijgewerkt. Heb je suggesties ter verbetering van deze handreiking, mail ze dan naar sokverhardingen@amsterdam.nl.

11 Handige links

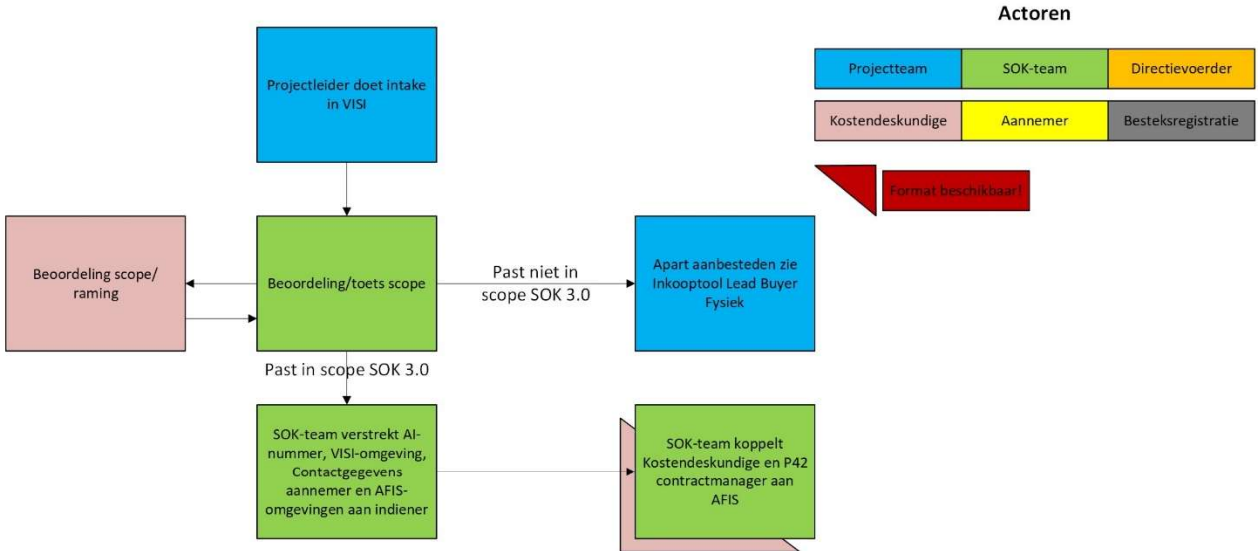
<LINKS WORDEN BIJGEWERKT BIJ PUBLICATIE GUNNINGSLEIDRAAD>

- Intakeformulier
- Sharepoint SOK verhardingen
- Emissietool
- KPI format
- Standaard formulier afwijken emissieloos werken
- Herziene marktstrategie
- KKT's IB intern
- Demarcatielijst
- Overdrachtsformulier Realisatie
- Evaluatieformulieren

Bijlage I

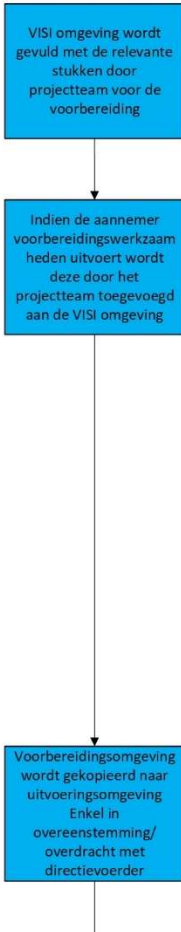
Processchema SOK-verhandelingen
Processtappen en actoren Gemeente Amsterdam

Intake

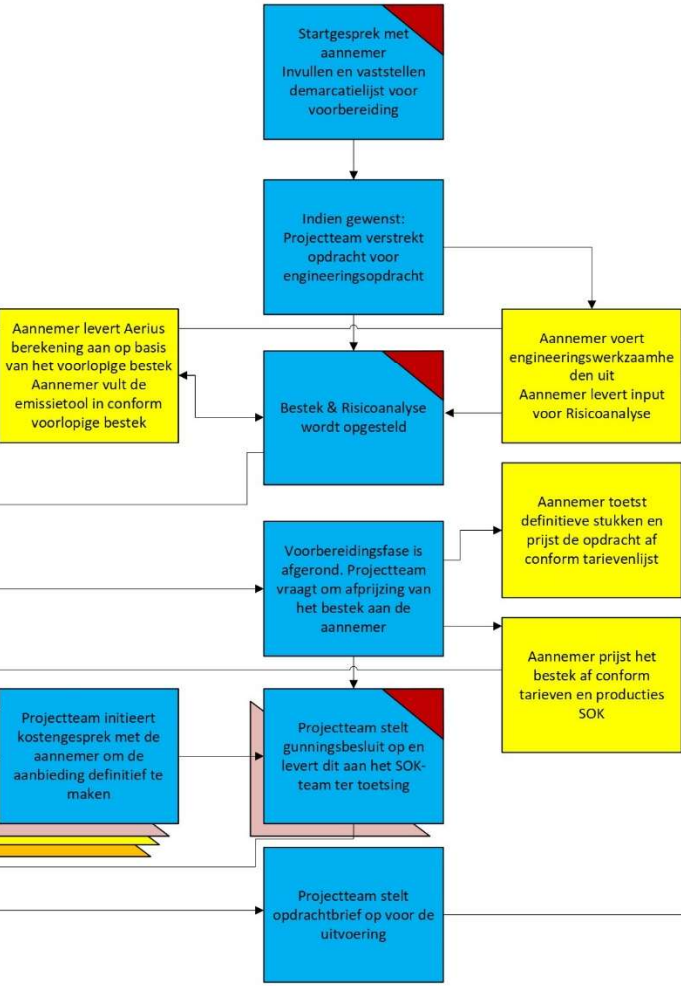

Voorbereiding

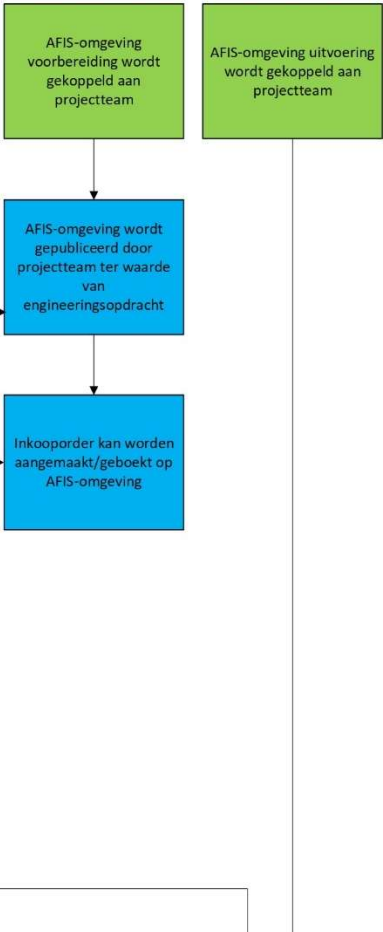
VISI-proces

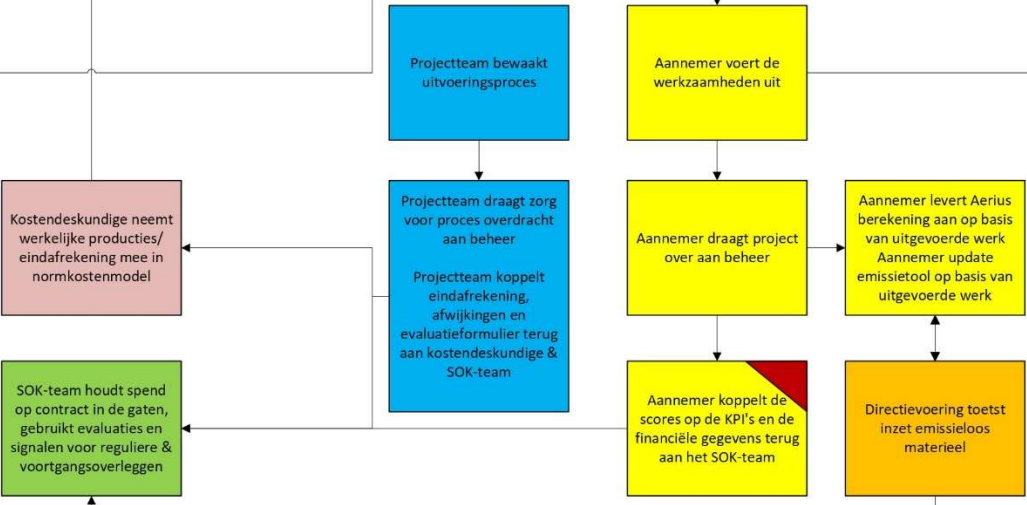
Proces projectteam

AFIS-proces

Uitvoering & oplevering

Bijlage III
Tarievenlijst SOK3.0